

نیاز به پاسخ سریعتر سیستم آموزش و پژوهش به Covid-19

محسن حجت*

۱- استادیار پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.9, No.3&4, Fall & Winter 2021

چکیده:

شیوع سریع بیماری کوید-۱۹ جهان را در شوک فروبرد. دانشگاهها تعطیل شد و اغلب فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی به حال تعلیق درآمد. ساختارهای آموزشی دانشگاه‌ها چه در بعد سخت‌افزاری و چه در بعد نرم‌افزاری خود را در معرض هجوم دیدند. ترس و اضطراب در ساختار مدیریت آموزشی در تمام جهان مشاهده گردید. لذا در چنین شرایطی بهترین اقدام تفکر است. تفکر برای پاسخ به سوالات اساسی چون نقش سیستم‌های آموزشی و پژوهشی در بحران‌ها چیست؟ نحوه عملکرد اعضای هیئت علمی علوم پایه و بالینی در فازهای مختلف یک همه‌گیری چگونه باید باشد؟ از آنجا که همیشه پرسیدن سوال درست مهم‌ترین اقدام جهت تغییر و ارتقاء سازمان‌ها می‌باشد، لذا در این نوشتار پرسش‌های اساسی بیان گردیده است.

J Educ Ethics Nurs 2021;9(3&4):95-97

نامه به سردبیر:

واقعیت اول استعداد پاسخگویی نهفته در سیستم‌های آموزشی و پژوهشی کشور می‌باشد که همه متخصصین در زمان‌های مختلف به آن می‌بالیدند اما به محض بروز بیماری اولین واکنش همه گیر سیستم‌های آموزشی و پژوهشی تعطیلی، آن‌هم بخاطر عدم آمادگی و نداشتن برنامه در این زمینه بود. که البته با گذر زمان این ظرفیت خاموش برای تغییر و سازگاری (آموزش مجازی) ابتدا تا حدودی خود را در آموزش و سپس در پژوهش نمایان ساخت اما سئوالات متعددی را در ذهن محققین برجای گذاشت. لذا اولین سئوالات مهم باید اینگونه پرسیده شود که، آیا سیستم‌های آموزشی و پژوهشی از آمادگی لازم برای پاسخگویی به چنین موقعیت‌هایی برخوردار هستند یا خیر؟ آیا برنامه آمادگی از ابتدا تا انتها در سیستم ارزیابی و اعتباربخشی دانشگاه‌ها دیده شده است؟ آیا برای اعضای هیئت علمی علوم پایه و بالینی و دانشجویان همه رشته‌های علوم پزشکی نقشی اختصاصی در برنامه‌های پاسخ به همه‌گیری یا بحران، تدوین گردیده است؟ آیا محل‌های اعتباری خاصی برای اجرای برنامه دیده شده است؟ توجه به تمام این سئوالات زمانی حائز اهمیت می‌گردد که بدانیم ساختارهای درمانی، دارویی و بهداشتی در کشور بدون هیچ‌گونه تاخیر بلافاصله توانستند موقعیت را ارزیابی و پاسخ‌های

شوکی غیرمنتظره و چندبعدی اپیدمی covid-19 بر پیکره سیستم سلامت، ساختار، اهداف و استراتژی‌هایی که بنا به نظر برخی غیرقابل تغییر بودند را مورد هجوم قرار داد [۱]. شیوع بیماری کرونا مشکلات موجود بر سر راه تغییرات اساسی را بخوبی نشان داد و حتی تعدادی از سدها و سطوح مقاومتی را در طی چند ماه به سرعت هضم نمود و چهارچوب آموزش سنتی را شکست [۲]. همچنین چند واقعیت را به اندیشمندان نشان داد که توجه به آنها از سوی مسولین برای اصلاح ساختار آموزشی و پژوهشی بسیار قابل تامل و حیاتی بنظر می‌رسد. لازم به ذکر است که این چالش‌ها نه تنها در ایران بلکه در سایر نقاط جهان نیز تقریباً به همین شکل خود را نشان داده است [۳]. اما هر کشوری که زودتر و بیشتر به این چالش‌ها توجه نماید و راهکارهای بومی خود را بتواند بخوبی اجرا کند قطعاً در این دوره زمانی که نقطه عطفی برای توسعه آموزشی و پژوهشی همه کشورها می‌باشد موفق‌تر خواهد بود و گوی سبقت را از سایرین خواهد ربود. اکنون که جهان در مسئله کرونا از دومرحله همه‌گیری اجتماعی و ترس فردی و گروهی گذشته است، اکنون نوبت به توصیف وضعیت و اقدام عملی رسیده است [۲].

*نویسنده مسئول، نشانی: محسن حجت. استادیار پرستاری، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی جهرم، جهرم، ایران.

پست الکترونیک: hojat@jums.ac.ir

تلفن تماس: ۹۳۰۷۹۱۵۲۴۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۹/۲۴

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۸/۲۸

شاخص‌های سلامت روانی - اجتماعی دانشجویان در تعاملات مجازی تبیین نموده است؟ آیا چهارچوب‌های بودجه بندی آموزشی در دانشگاه‌ها و میزان هزینه کرد آنها در شرایط فعلی جوابگو می‌باشد؟ آیا محقق نشدن هزینه‌های آموزشی، صرفه‌جویی‌های عدم حضور دانشجویان در دانشگاه‌ها و هزینه‌های جدید تحمیل شده به آموزش جهت توسعه سیستم آموزش مجازی محاسبه گردیده است؟

در خصوص برخورد پژوهش با covid-19 نیز می‌توان ذکر کرد که مهمترین سوالاتی که در این خصوص در ذهن افراد جامعه شکل گرفته این است که نتیجه تحقیقات چیست؟ و چه زمانی نتیجه عملی آنها در جامعه کاربرد خواهد داشت؟ لذا بنظر می‌رسد نیاز به تغییر رویکردهای پژوهشی به سوی رویکردهای عملگرایانه و اقدام پژوهی بشدت مورد لزوم می‌باشد.

با توجه به مطالب ذکر شده بنظر می‌رسد که می‌توان با پاسخ به سوالات ذکر شده (به عنوان اولویت های پژوهشی با رویکرد عملگرایانه) از یک موقعیت نرمال قدیمی به یک موقعیت نرمال جدید (با حضور بیماری کرونا) حرکت نمود [۵]. عبارتی نیاز به برنامه کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت سیستم‌های آموزش پزشکی در سطح خرد و کلان کشور با هدف سازگاری دانشگاه‌ها در شرایط همزیستی با کرونا بصورت جامعه‌نگر و با رویکرد گفتگوی اجتماعی با ذینفعان (اساتید جوان، دانشجویان نخبه، مردم گیرنده خدمات؛ نه تنها هیئت‌های برد تخصصی هر رشته) و استفاده از تکنیک دموکراتیک کردن فرآیند یاددهی-یادگیری از سوی رهبران آموزشی و پژوهشی ضرورت دارد.

مناسب‌تری را ارائه دهند چرا که از قبل چنین برنامه‌هایی را تدوین و بصورت نسبی و اجباری (اعتباربخشی سالانه) تمرین نموده بودند [۴، ۵].

واقعیت دیگر این می‌باشد که چندین سال است متخصصین آموزش تاکید به بازنگری مکرر کریکولوم های آموزش پزشکی در همه رشته‌ها آن هم با رویکرد جامعه‌نگر می‌کنند و متخصصین الکترونیک به تغییر در شیوه آموزش سنتی با رویکرد آموزش های مبتنی بر وب و نرم‌افزار اصرار دارند. اجرای چنین تغییراتی به کندی در کشور اعمال می‌گردید، لیکن بروز و شیوع بیماری کرونا توانست به سرعت لزوم انجام چنین تغییراتی را نمایان نماید. اما سؤال درست این است که چقدر سیستم آموزش پزشکی دانشگاه‌ها و اساتید و دانشجویان ما آمادگی پذیرش و اجرای این تغییرات ناخواسته را دارا می‌باشند؟ آیا مسئولین آموزشی حاضرند بجای سیستم آموزش ترمی- واحدی به سیستم‌های آموزشی جدیدی مانند سیستم آموزش مبتنی بر صلاحیت روی آورند؟ آیا دانشگاه‌ها تدابیر حمایتی برای دانشجویانی که دسترسی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری به آموزش مجازی ندارند تدارک دیده اند؟ آیا دانشگاه‌ها تدابیری برای به اشتراک گذاشتن کلاس‌های مجازی و راندهای بالینی مجازی توسط اساتید بالینی، برای دانشجویان خود و یا سایر دانشگاه‌ها (در راستای تامین عدالت آموزشی) تدارک دیده‌اند؟ آیا دانشگاه‌ها اساتید و دانشجویان خود را برای اجرای شیوه‌های ارزشیابی نوین در سیستم آموزش از راه دور آماده نموده‌اند؟ آیا سیستم آموزشی راهکارهایی برای رشد

References:

1. Iyengar R. Education as the path to a sustainable recovery from COVID-19. Prospects (Paris) 2020; 1-4. doi: 10.1007/s11125-020-09488-9.
2. Ahmed M. Education Response to Covid-19 in Bangladesh-A Missing Opportunity? Bangladesh Education Journal 2019; 18(1): 7.
3. Armove R. Imagining what education can be post-COVID-19. Prospects. 2020;1-4. doi: 10.1007/s11125-020-09474-1.
4. Zare O, Chaleh Chaleh K. Explaining the Challenges of Implementing Third Generation Accreditation Measures from the Perspectives of Kermanshah Hospitals Managers: A Qualitative Study. Journal of Health Promotion Management 2020; 9(2): 1-10.
5. Stone-Johnson C, Weiner JM. Principal professionalism in the time of COVID-19. Journal of Professional Capital and Community 2020. <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JPC-05-2020-0020/full/html>

Need to faster response of education and research system to Covid-19

Mohsen Hojat^{1*}

Received: 2020/11/18

Revised: 2020/12/7

Accepted: 2020/12/14

1. Assistant professor of nursing. School of nursing, Jahrom University of Medical sciences, Jahrom, Iran

Journal of Education and Ethics in Nursing, Vol.9, No.3&4, Fall & Winter 2021

J Educ Ethics Nurs 2021;9(3&4):95-97

Abstract:

The rapid outbreak of Covid-19 has shocked the world. Universities were closed, and most educational, and research activities were suspended. The educational structures of the universities were attacked in hardware and software dimensions. Fear and anxiety were observed in the structure of educational management all over the world. Therefore, in such a situation, the best action is to think. Thinking to answer basic questions such as the role of education and research systems in disasters? How should faculty members perform in different phases of an epidemic? Since always asking the right question is the most important action to change and improve organizations, so in this editorial, basic questions are stated.

* Corresponding author Email: hojat@jums.ac.ir